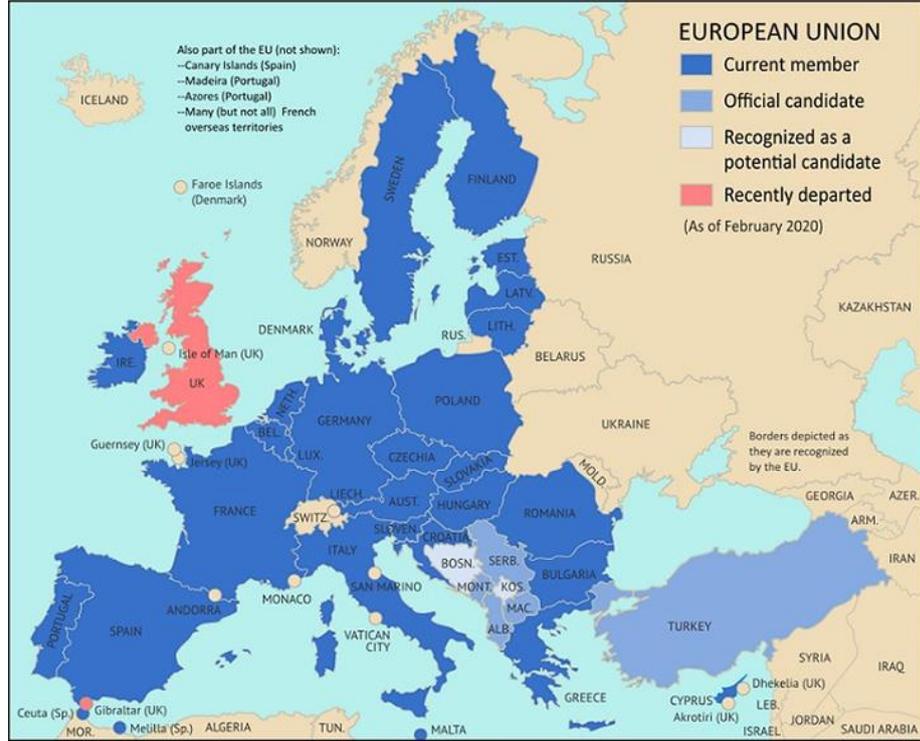

Fit for 55 Package: EU

55 पॅकेजसाठी योग्य: युरोपियन युनियन

युरोपियन युनियनने (ईयू) ५५ पॅकेजसाठी फिट हा नवीन हवामान प्रस्ताव जाहीर केला.

- डिसेंबर २०२० मध्ये युरोपियन युनियनने पॅरिस करारानुसार सुधारित राष्ट्रीय निर्धारित योगदान (एनडीसी) सादर केले.

मुख्य मुद्दे

- ध्येय निश्चिती:
  - नवीन पॅकेजमध्ये एनडीसी आणि कार्बन न्यूट्रॅलिटी चे लक्ष्य प्रस्तावित बदलांद्वारे वितरित करण्याचा प्रयत्न केला गेला आहे ज्यामुळे अर्थव्यवस्था, समाज आणि उद्योगावर परिणाम होईल, तसेच २०३० आणि त्यापुढील काळात न्याय्य, स्पर्धात्मक आणि हरित संक्रमण सुनिश्चित केले जाईल.
  - जेव्हा एखाद्या देशाचे उत्सर्जन वातावरणातून हरितगृह वायूंचे शोषण आणि काढून संतुलित केले जाते तेव्हा हवामान तटस्थता प्राप्त होते. हे निव्वळ शून्य उत्सर्जनाची स्थिती म्हणूनही व्यक्त केले जाते.

- प्रत्येकाचे धोके टाळण्यासाठी "नियामक धोरणे" आणि बाजार-आधारित कार्बन किंमत यांच्यात समतोल साधण्याचा दावा केला आहे.

- **प्रमुख प्रस्ताव:**

- **नवीकरणीय स्रोत:**

- युरोपियन युनियनच्या ऊर्जा मिश्रणातील नवीकरणीय स्रोतांचे बंधनकारक लक्ष्य 40% पर्यंत (आधीच्या 32% वरून) वाढविण्याचा आणि 2030 पर्यंत ऊर्जा कार्यक्षमता 36% (आधीच्या 32.5% वरून) सुधारण्याचा प्रस्ताव आहे.

- **वाहनांचे कार्बन उत्सर्जन:**

- 2030 पर्यंत 55% आणि 2035 पर्यंत 100% कमी करणे आवश्यक आहे, याचा अर्थ 2035 पर्यंत पेट्रोल आणि डिझेल वाहनांचा वापर संपवायचा आहे.
- यात वाहन उद्योगाला फायदा होईल अशा काही तरतुदीदेखील समाविष्ट आहेत. सार्वजनिक निधीचा उपयोग दर ६० किलोमीटरवर, प्रमुख महामार्गावर चार्जिंग स्टेशन तयार करण्यास मदत करण्यासाठी केला जाईल, ज्यामुळे इलेक्ट्रिक कारच्या विक्रीला प्रोत्साहन मिळेल.
- हे हायड्रोजन इंधन केंद्रांच्या नेटवर्कला वित्तपुरवठा करण्यास मदत करेल.

- **उत्सर्जन व्यापार प्रणाली:**

- युरोपियन युनियनच्या सध्याच्या ईटीएसपासून वेगळ्या इमारती आणि रस्ते वाहतुकीसाठी उत्सर्जन व्यापार प्रणाली (ईटीएस) तयार करण्याची मागणी करण्यात आली आहे.

- ईटीएस ही बाजारपेठेवर आधारित साधने आहेत जी उत्सर्जन कमी करण्यासाठी प्रोत्साहन तयार करतात जेथे ते सर्वात महाग आहेत.

- **सामाजिक हवामान निधी:**

- कमी उत्पन्न असलेल्या नागरिकांना आणि छोट्या व्यवसायांना नवीन ईटीएसशी जुळवून घेण्यास मदत करण्यासाठी, युरोपियन युनियनने सामाजिक हवामान निधी तयार करण्याचा प्रस्ताव ठेवला आहे, जो इमारतींच्या नूतनीकरणासाठी निधी आणि कमी कार्बन वाहतुकीच्या प्रवेशापासून थेट उत्पन्नाच्या समर्थनापर्यंत विविध प्रकार घेईल.
- नवीन ईटीएसमधून मिळणाऱ्या उत्पन्नाच्या 25% वापरकरून हा निधी तयार करण्याची त्यांची अपेक्षा आहे. सध्याचा ईटीएस २०२३ ते २०२५ दरम्यान सागरी क्षेत्रापर्यंत वाढविण्याचा प्रस्ताव आहे.

- **कार्बन-सीमा समायोजन यंत्रणा:**
  - इतर बाजार-आधारित यंत्रणांमध्ये, युरोपियन युनियन कार्बन-सीमा समायोजन यंत्रणा प्रस्तावित करित आहे, ज्यामुळे कार्बन-प्रधान उत्पादन प्रक्रिया असलेल्या ठिकाणांहून आयातीवर किंमत मोजावी लागेल.
  - संयुक्त राष्ट्रांच्या व्यापार आणि विकास परिषदेद्वारे जागतिक कार्बन डायऑक्साइड उत्सर्जनावर या साधनाचा थोडा सा परिणाम झाला आहे असे मानले गेले आहे आणि त्याऐवजी विकसनशील देशांवर नकारात्मक परिणाम होऊ शकतात.
- **सिंक क्षमता वाढवा:**
  - युरोपियन युनियनची सिंक क्षमता ३१० दशलक्ष टन सीओ_२ समतुल्य करण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे, जे सदस्य देशांद्वारे विशिष्ट राष्ट्रीय लक्ष्यांद्वारे साध्य केले जाईल अशी आशा आहे.
- **विश्लेषण:**
  - युरोपियन युनियनचे एनडीसी लक्ष्य २०३० पर्यंत हरितगृह वायूंचे उत्सर्जन १९९० च्या पातळीपेक्षा ५५% कमी करण्याचे आहे. तसेच २०५० पर्यंत कार्बन तटस्थता प्राप्त करण्याचे दीर्घकालीन लक्ष्य ठेवले आहे.
    - युरोपियन युनियनचे लक्ष्य अमेरिकेपेक्षा अधिक आक्रमक आहे, ज्याने याच कालावधीत उत्सर्जन ४०% ने कमी करून ४३% पर्यंत कमी करण्याची वचनबद्धता व्यक्त केली आहे, परंतु ब्रिटनच्या मागे, ज्याने ६८% कपात करण्याचे वचन दिले.
    - जगातील सर्वात मोठा उत्सर्जक असलेल्या चीनने केवळ २०३० पर्यंत उत्सर्जनाचे लक्ष्य असल्याचे म्हटले आहे.
  - ५५ पॅकेजसाठी योग्य युरोपला इलेक्ट्रिक कार बॅटरी, ऑफशोर पवन ऊर्जा निर्मिती किंवा हायड्रोजनवर चालणारी विमान इंजिने यांसारख्या नवीन तंत्रज्ञानात आघाडीवर ठेवू शकते.
  - परंतु हे संक्रमण काही ग्राहक आणि कंपन्यांसाठीही वेदनादायक असेल, ज्यामुळे चीनमधून आयात केलेल्या व्हिडिओ मॉनिटरसारख्या विविध वस्तू आणि सेवांचा खर्च वाढेल, उदाहरणार्थ, ग्रीक बेटावर सुट्टीचे उड्डाण किंवा पेट्रोलची पूर्ण टाकी.

- अंतर्गत ज्वलन इंजिनच्या भागांसारख्या अविस्मानासाठी नशिबवान उत्पादने बनविणार् या कंपन्यांनी व्यवसायाशी जुळवून घेणे किंवा बाहेर जाणे आवश्यक आहे.
- या प्रस्तावांमुळे पोलाद निर्मितीसारख्या प्रदूषणकारी उद्योगांना नवीन आकार मिळू शकतो, ज्यात थेट युरोपियन युनियनमध्ये ३,३०,००० लोक काम करतात.

भारताचे आय.एन.डी.सी. 2030 पर्यंत साध्य केले जाईल

- सकल देशांतर्गत उत्पादनाच्या उत्सर्जनाची तीव्रता सुमारे एक तृतीयांशने कमी करणे.
- विजेची स्थापित क्षमता एकूण 40% जीवाश्म इंधन नसलेल्या स्रोतांची असेल.
- भारताने २०३० सालापर्यंत अतिरिक्त जंगल आणि झाडांच्या आवरणाद्वारे २.५ ते ३ अब्ज टन कार्बन डायऑक्साइड समतुल्य अतिरिक्त कार्बन सिंक (वातावरणातून कार्बन डायऑक्साइड शोषून घेण्यासाठी एक साधन) देण्याचे आश्वासनही दिले.

हवामान बदलाशी लढण्यासाठी भारतीय उपक्रम:

- राष्ट्रीय स्वच्छ हवा कार्यक्रम (एनसीएपी)
- भारत स्टेज VI (बीएस-सहावा) उत्सर्जन नियम
- उजाला योजना
- हवामान बदलावरील राष्ट्रीय कृती योजना (एनएपीसीसी)
- आपत्ती लवचिकता पायाभूत सुविधांसाठी युती
- आंतरराष्ट्रीय सौर आघाडी

उपाय:

- हवामान न्यायाच्या तत्त्वाने पॅकेजवरील वाटाघाटींना मार्गदर्शन केले पाहिजे.
- ५५ साठी योग्य युरोपियन युनियनचे कार्बनीकरण उच्च गिरमध्ये ढकलते, सर्व युरोपियन नागरिक आणि कंपन्यांच्या दैनंदिन जीवनात हवामान धोरणाचा दृश्य प्रवेश दर्शविते आणि जागतिक व्यापार भागीदारांवरही परिणाम करू लागले.
- देशांतर्गत आणि आंतरराष्ट्रीय स्तरावर हे संक्रमण सामाजिकदृष्ट्या न्याय्य आहे याची खात्री करणे हा दीर्घकाळ यशस्वी होण्यासाठी सर्वात महत्त्वाचा घटक आहे.